

ที่ ทส 0706/ 1573

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
92 พหลโยธิน 7 ถนนพหลโยธิน
พญาไท กทม. 10400

14 กรกฎาคม 2547

เรื่อง การแก้ไขปัญหการใช้น้ำบาดาลในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

เรื่องเดิม

ตามที่คณะรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2546 และวันที่ 22 เมษายน 2546 เห็นชอบให้การอนุญาตให้ใช้น้ำบาดาลในพื้นที่เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ซึ่งระบบน้ำประปาเข้าถึง หรือสามารถเชื่อมต่อกับระบบประปาได้แล้ว จะอนุญาตให้ผู้ประกอบการใช้น้ำบาดาลต่อไปจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2546 ยกเว้นพื้นที่ใดที่การประปายังคงใช้น้ำบาดาลเป็นแหล่งน้ำดิบในการผลิตน้ำประปาก็อนุญาตให้ใช้น้ำบาดาลต่อไปได้

ต่อมาผู้ประกอบการอุตสาหกรรมที่ใช้น้ำบาดาลที่ได้รับผลกระทบ จึงได้ร้องเรียนต่อหน่วยงานต่างๆ และต่อนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2546 ซึ่งนำไปสู่มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2546 ที่รับทราบและเห็นชอบ การขอผ่อนผันการใช้น้ำบาดาลของภาคอุตสาหกรรม โดยที่มีการเห็นควรผ่อนผันให้กลุ่มอุตสาหกรรมเฉพาะประเภทที่มีความจำเป็นต้องใช้น้ำบาดาลเป็นวัตถุดิบในการผลิต สามารถใช้น้ำบาดาลได้ ทั้งนี้ ไม่รวมถึงการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค และสำหรับกลุ่มอุตสาหกรรมที่สามารถใช้น้ำประปาทดแทนได้ ให้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี และให้มีแผนการปรับเปลี่ยนไปใช้น้ำประปา ให้แล้วเสร็จภายในเดือนมิถุนายน 2547

คณะรัฐมนตรี ได้มอบให้รองนายกรัฐมนตรี (นายสุวิทย์ คุณกิตติ) ในขณะนั้นรับไปพิจารณา ร่วมกับกระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ให้ได้ข้อยุติ โดยในหลักการให้ผ่อนผันการใช้น้ำบาดาลสำหรับอุตสาหกรรมที่มีความจำเป็นต้องใช้น้ำบาดาลในการผลิตและกระบวนการผลิตอย่างแท้จริง และยังไม่สามารถใช้น้ำประปาแทนได้ หรือระบบน้ำประปายังเข้าไม่ถึงเท่านั้น ทั้งนี้ ให้พิจารณาผ่อนผันแก่ผู้ประกอบการเป็นราย ๆ ในแต่ละพื้นที่เท่าที่จำเป็น โดยกำหนดระยะเวลาผ่อนผัน และแผนการแก้ไขปรับปรุงที่ชัดเจนแน่นอน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์สำคัญ ในอันที่จะป้องกันและแก้ไขปัญหาแผ่นดินทรุดอันเนื่องมาจากการนำน้ำใต้ดินมาใช้มากเกินไป

/การดำเนินงาน...

การดำเนินงาน

รองนายกรัฐมนตรี (นายสุวิทย์ คุณกิตติ) ในขณะนั้นได้ประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเมื่อวันที่ 29 มกราคม 2547 ประกอบด้วย กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานประมาณ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และกรุงเทพมหานคร ซึ่งที่ประชุมมีมติให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นเจ้าของเรื่องรับไปดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำแผนลดหรือเลิกการใช้น้ำบาดาล กำหนดหลักเกณฑ์การผ่อนผันการใช้น้ำบาดาล และหาแนวทางแก้ไขปัญหาด้านพื้นที่ที่ระบบประปาเข้าถึงไม่ถึง

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนแก้ไขปัญหาด้านการใช้น้ำบาดาลในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม และตัวแทนจากกระทรวงมหาดไทย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานประมาณ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ เป็นคณะกรรมการ โดยคณะกรรมการฯ ได้ประชุมพิจารณาแผนลดหรือเลิกการใช้น้ำบาดาล รวมทั้งแนวทางการผ่อนผันการใช้น้ำบาดาล ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ได้ข้อสรุปครั้งสุดท้าย เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2547 มีมติให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

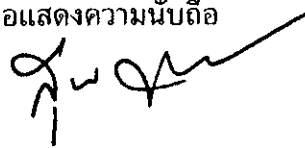
1. ผ่อนผันให้สำหรับผู้ใช้น้ำบาดาลที่ระบบประปาเข้าถึงไม่ถึง และให้การประปาส่วนภูมิภาค และการประปานครหลวง เร่งขยายระบบประปา หากมีระบบประปาเข้าถึงให้ยุติการใช้น้ำบาดาลต่อไป
2. ให้ยกเลิกการใช้น้ำบาดาลทั้งเพื่อการอุปโภคบริโภค และเพื่อการอุตสาหกรรมทั้งหมด ในเขตที่มีระบบประปาเข้าถึง ส่วนการใช้น้ำบาดาลในภาคอุตสาหกรรมเพื่อเป็นวัตถุดิบและในกระบวนการผลิตของผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบ โดยเฉพาะกลุ่มอุตสาหกรรมฟอกย้อมและแผ่นเหล็กเคลือบ ขอให้แต่ละโรงงานในกลุ่มอุตสาหกรรมดังกล่าว จัดทำเอกสารรายละเอียดขั้นตอนการผลิตที่ได้รับผลกระทบ พร้อมแผนการลดการใช้น้ำบาดาลมาประกอบการพิจารณาผ่อนผันเป็นราย ๆ ไป
3. สำหรับอุตสาหกรรมประเภทอื่น ๆ ที่มีระบบประปาเข้าถึงจะไม่อนุญาตให้ใช้น้ำบาดาล ยกเว้นหากสามารถพิสูจน์ได้ว่าในแต่ละโรงงานอุตสาหกรรมที่ใช้น้ำในกระบวนการผลิต หรือใช้เป็นวัตถุดิบที่ได้รับผลกระทบ ให้จัดทำเอกสารแสดงรายละเอียดถึงกระบวนการผลิตและหลักฐานยืนยันทางวิทยาศาสตร์ พร้อมแผนลดการใช้น้ำบาดาล เป็นกรณี ๆ เพื่อพิจารณาต่อไป
4. ให้กรมทรัพยากรน้ำบาดาลดำเนินมาตรการเสริมแผนการลดการใช้น้ำบาดาลฯ โดยดำเนินการด้านการป้องกันและตรวจสอบการกระทำผิดพระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ.2520 และมาตรการด้านเศรษฐศาสตร์ เก็บค่าอนุรักษ์น้ำบาดาล

5. มาตรการระยะยาว สนับสนุนการดำเนินการจัดหาน้ำเพื่อทดแทนน้ำบาดาล โดยจัดหาน้ำที่มีปริมาณและคุณภาพ ในราคาที่เหมาะสม เพื่อแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำประปาซึ่งส่งผลกระทบต่อขบวนการผลิต รวมถึงราคาค่าน้ำที่เป็นธรรม อันเป็นการแก้ไขปัญหาการใช้น้ำบาดาลในลักษณะบูรณาการต่อไป

การดำเนินงานตามมติดังกล่าว จะส่งผลให้การใช้ น้ำบาดาลในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ลดลง จาก 2,179,963 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน คงเหลือปริมาณการใช้ 1,025,000 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 47 ของปริมาณการใช้ในปัจจุบัน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อทราบแนวทางการแก้ไขปัญหาเพื่อลดการใช้น้ำบาดาล และหลักเกณฑ์การผ่อนผันต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุวิทย์ คุณกิตติ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จัดอยู่ในประเภทเรื่อง ฯ ที่เสนอคณะรัฐมนตรีได้โดยตรง

(นายไนวิท เกาพิจิตร)

ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานสารสนเทศ ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กรมทรัพยากรน้ำบาดาล

สำนักควบคุมกิจการน้ำบาดาล

โทร. 0 2202 3760

โทรสาร 0 2202 3761